NEMZETI AGRÁRGAZDASÁGI KAMARA

BORPIACI AKTUALITÁSOK ÉS KILÁTÁSOK 2018

Dr. Sidlovits Diána - Kertészeti csoportvezető

Nemzeti Agrárgazdasági Kamara

Kecskemét, 2018. június 19.

NEMZETI AGRÁRGAZDASÁGI KAMARA

SZŐLŐTERÜLET ÉS SZŐLŐTERMELÉS

A VILÁG SZŐLŐTERMŐ TERÜLETE (2000-2017)

5 ország adja a világ szőlőterületének **50%-**át

millió hektár

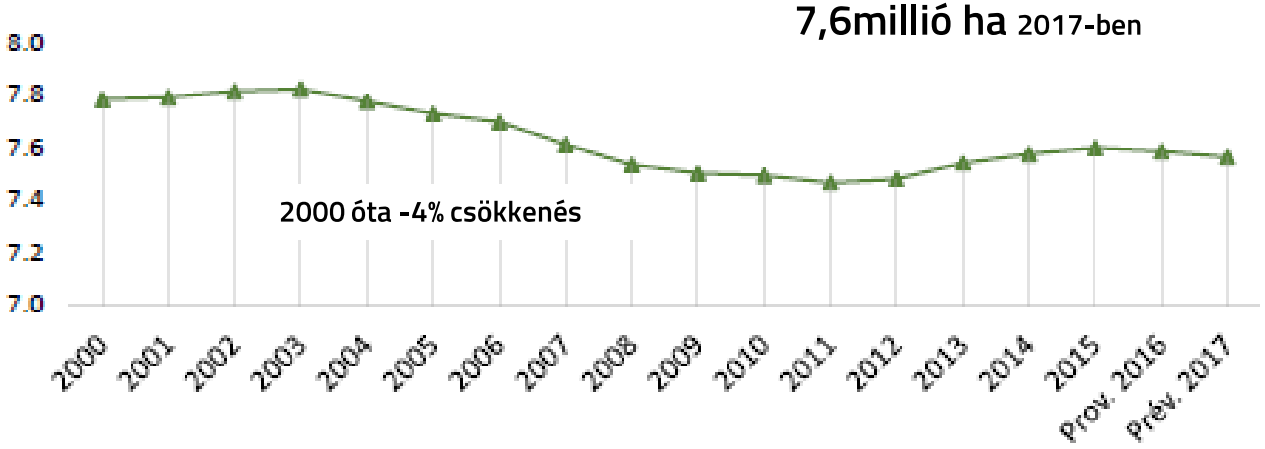

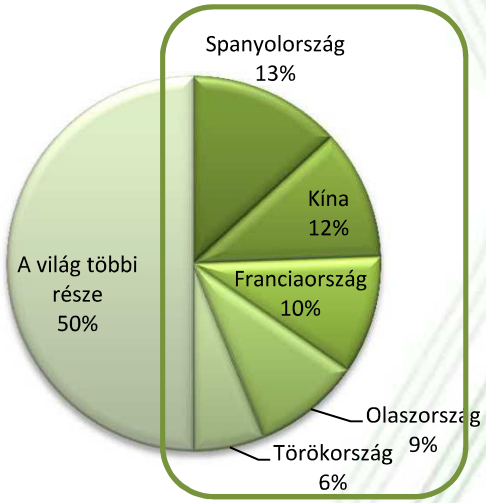

A világ szőlőtermő területe **7,6 millió ha** körül stabilizálódik

Forrás: OIV, 2018

SZŐLŐTERÜLETEK ALAKULÁSA

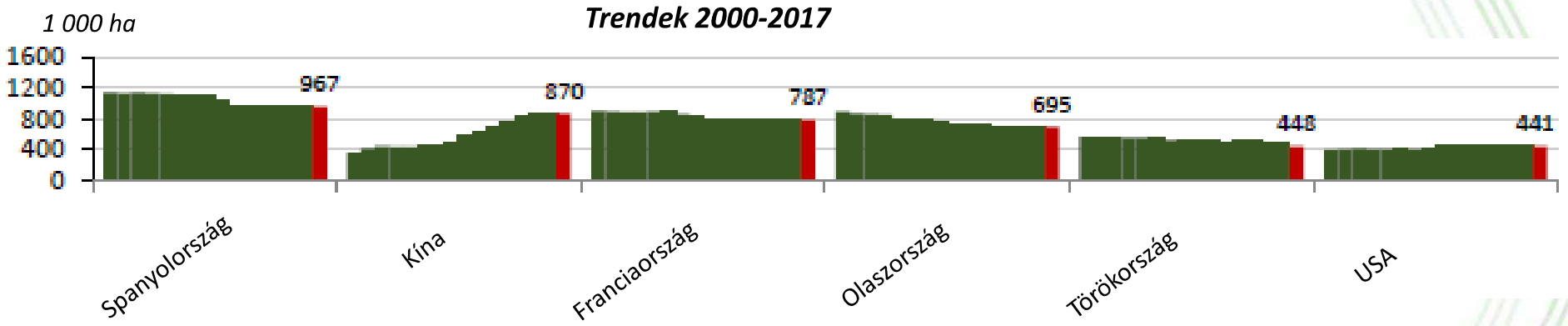

Szignifikáns növekedés: Kína (+6%/2016) csökken a növekedés üteme

Csökkenés: Európa kiv. Olaszország (+5 000 ha/2016), Törökország

Stabil: USA, D-i félteke (2017-ben nem voltak további telepítések) és a támogatott kivágások befejezése óta ES és FR

Forrás: OIV, 2018

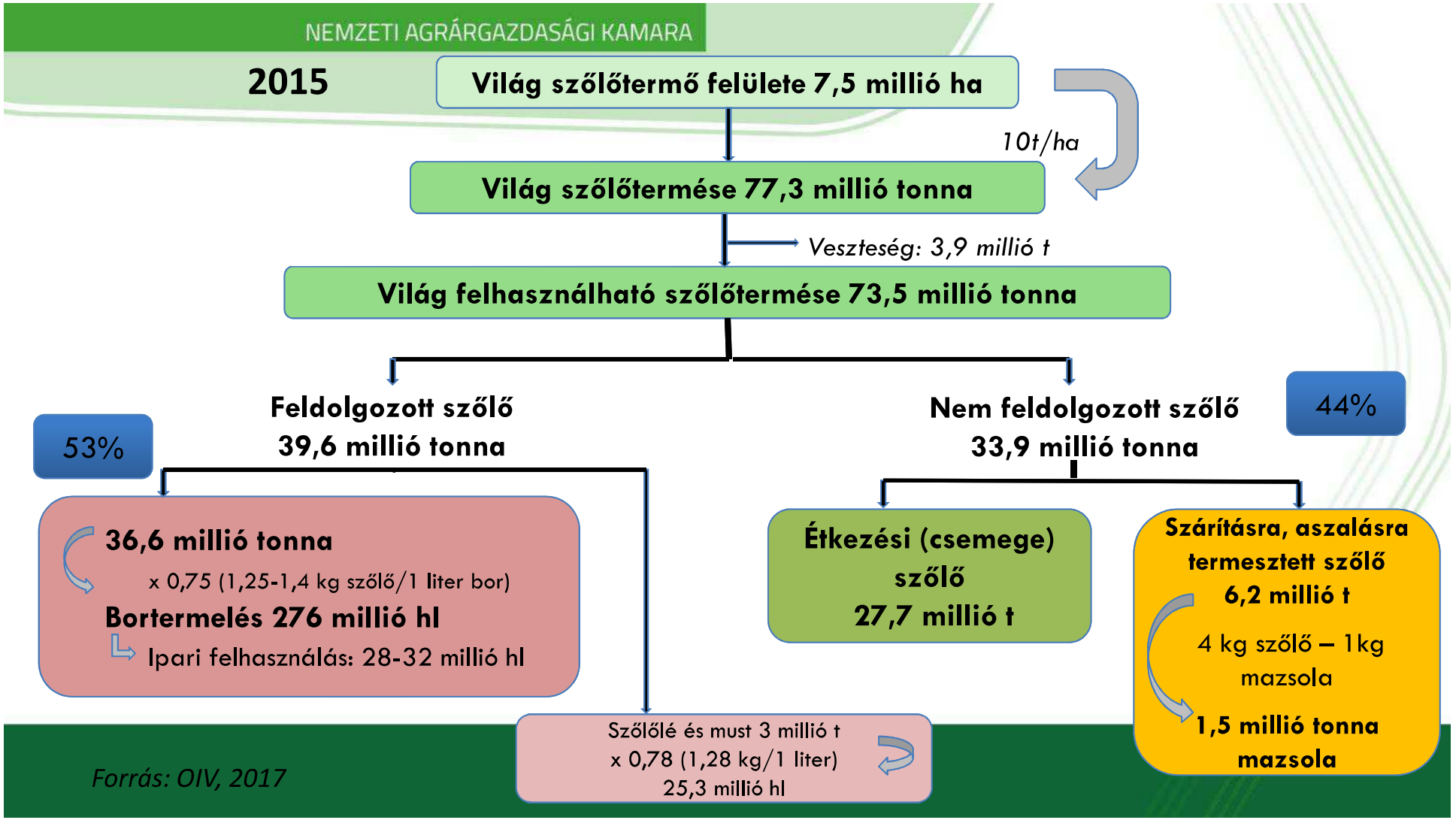
NEMZETI AGRÁRGAZDASÁGI KAMARA
2015
Világ szőlőtermő felülete 7,5 millió ha
10t/ha
Világ szőlőtermése 77,3 millió tonna
Veszteség: 3,9 millió t
Világ felhasználható szőlőtermése 73,5 millió tonna
Feldolgozott szőlő
39,6 millió tonna
53%
Nem feldolgozott szőlő
33,9 millió tonna
44%
36,6 millió tonna
x 0,75 (1,25-1,4 kg szőlő/1 liter bor)
Bortermelés 276 millió hl
Ipari felhasználás: 28-32 millió hl
Szőlőlé és must 3 millió t
x 0,78 (1,28 kg/1 liter)
25,3 millió hl
Étkezési (csemege) szőlő
27,7 millió t
Szárításra, aszalásra termesztett szőlő
6,2 millió t
4 kg szőlő – 1kg mazsola
1,5 millió tonna mazsola
Forrás: OIV, 2017

SZŐLŐTERMELÉS 2016

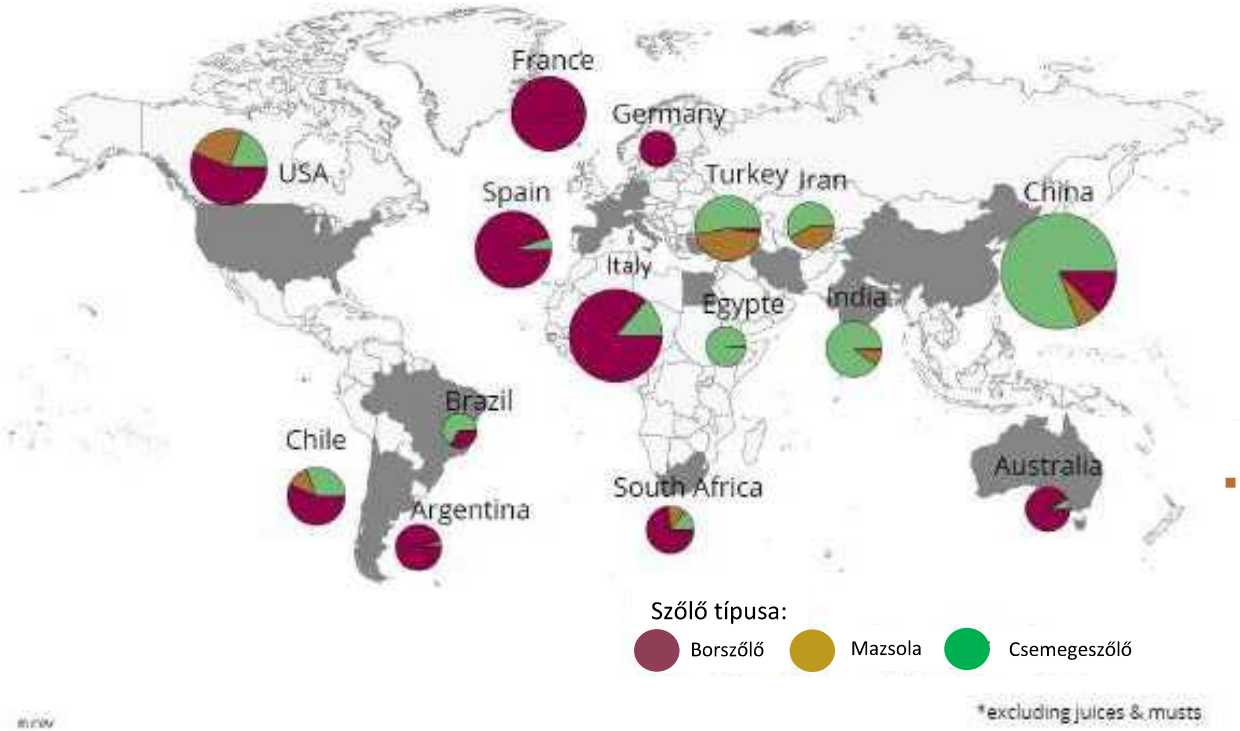

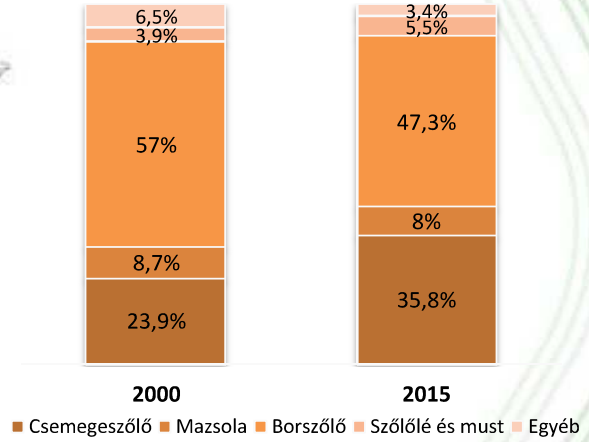

Forrás: OIV, 2017

SZŐLŐTERMELÉS

millió tonna

Trendek 2000-2016

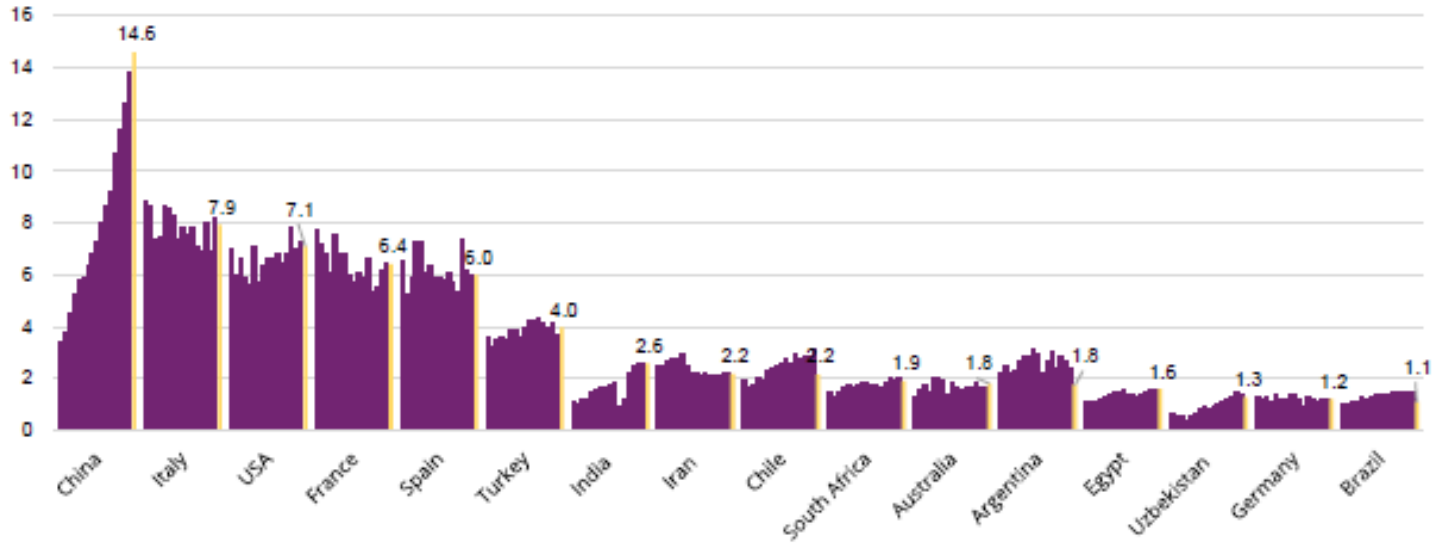

Szignifikáns növekedés: Kína, India, Chile

Csökkenés: IT, ES, FR és Irán

Forrás: OIV, 2017

MAGYARORSZÁG SZŐLŐTERÜLETE (2004-2016)

1 000 hektár

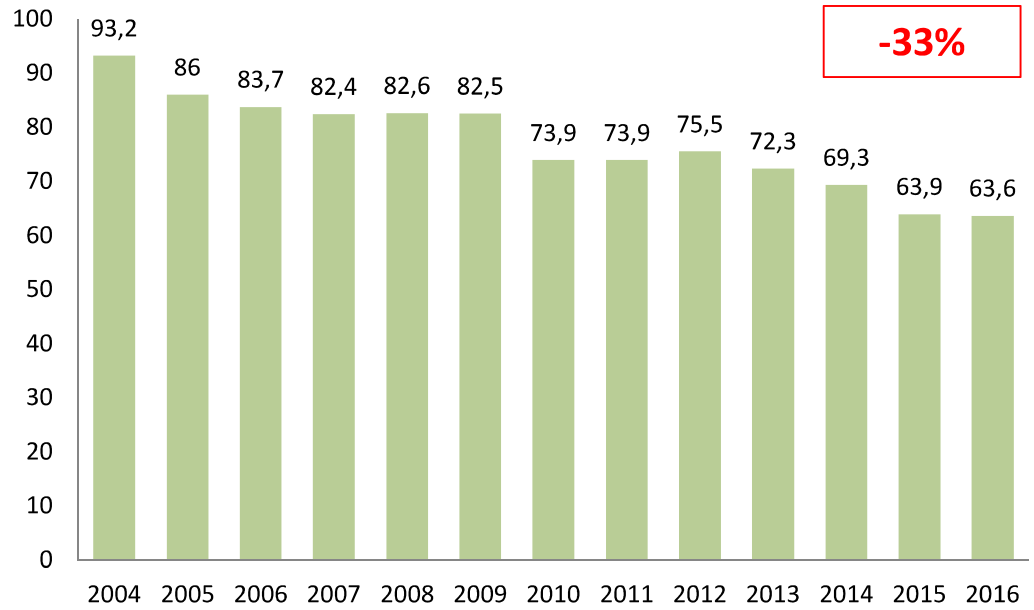

- Kivágási támogatás (2008-2011): 5 700 ha
- Szőlőtermesztés alacsony jövedelmezősége
  - más hazai kertészeti kultúrákhoz képest
  - EU tagországokhoz képest (DG Agri, 2012) :
    - DE, FR, IT, ES: 2-3x
    - PT, BG, RO egy szinten
    - Legnagyobb jövedelem ingadozás (50%<): IT, HU, PT, SI
- Piaci lehetőségek

Forrás: KSH és HNT, 2017

NÉHÁNY KERTÉSZETI ÁGAZAT JÖVEDELEMHELYZETE A MEGHATÁROZÓ ÁRUTERMELŐ GAZDASÁGOKBAN (2015)

	borszőlő	alma	meggy	őszibarack
Termelési költség (Ft/ha)	**666 572**	1 031 116	602 212	798 064
Átlaghozam (t/ha)	**8**	25,6	7,2	6,9
Önköltség (Ft/t)	**83 650**	40 237	83 101	116 189
Átlagár (Ft/t)	**105 344**	54 380	111 849	137 841
Jövedelem* (Ft/t)	**21 694**	14 143	28 748	21 652
Ágazati eredmény** (Ft/ha)	**241 808**	503 371	374 351	235 417
100 Ft költségre jutó eredmény (Ft)	**36,3**	48,8	62,2	29,5

* támogatások nélkül

** támogatásokkal

Forrás: AKI, 2017

MAGYARORSZÁGI BORVIDÉKEK SZŐLŐTERÜLETÉNEK ALAKULÁSA (2004-2012)

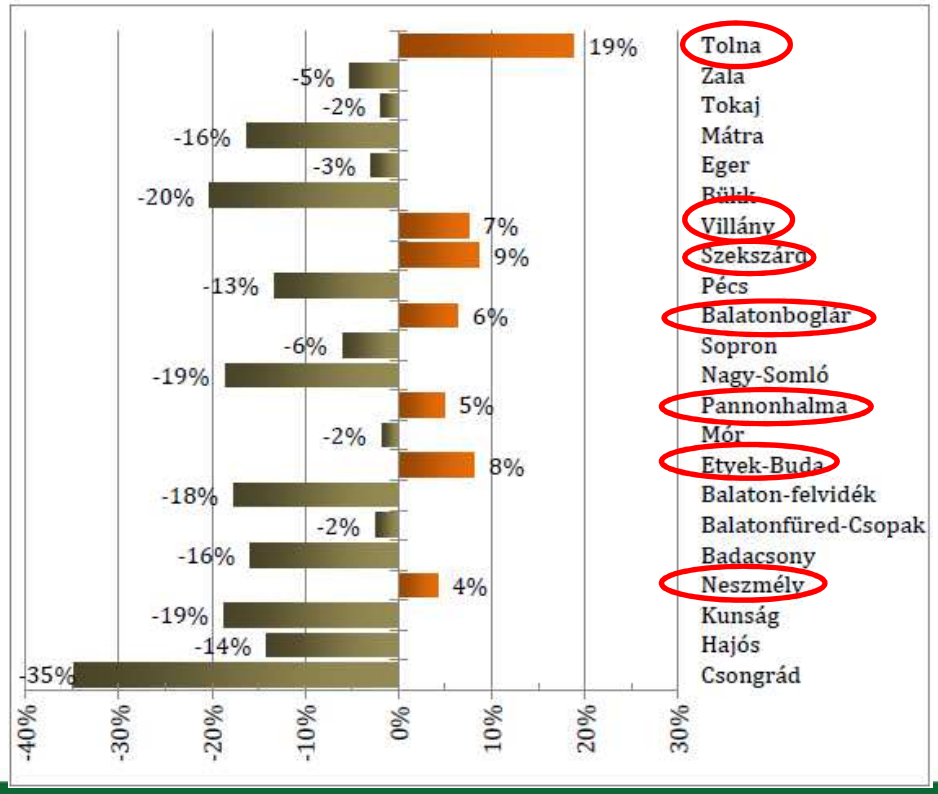

Forrás: Katona Z., 2016

MAGYARORSZÁGI BORVIDÉKEK SZŐLŐTERÜLETÉNEK MEGÚJÍTÁSA (2008-2015)

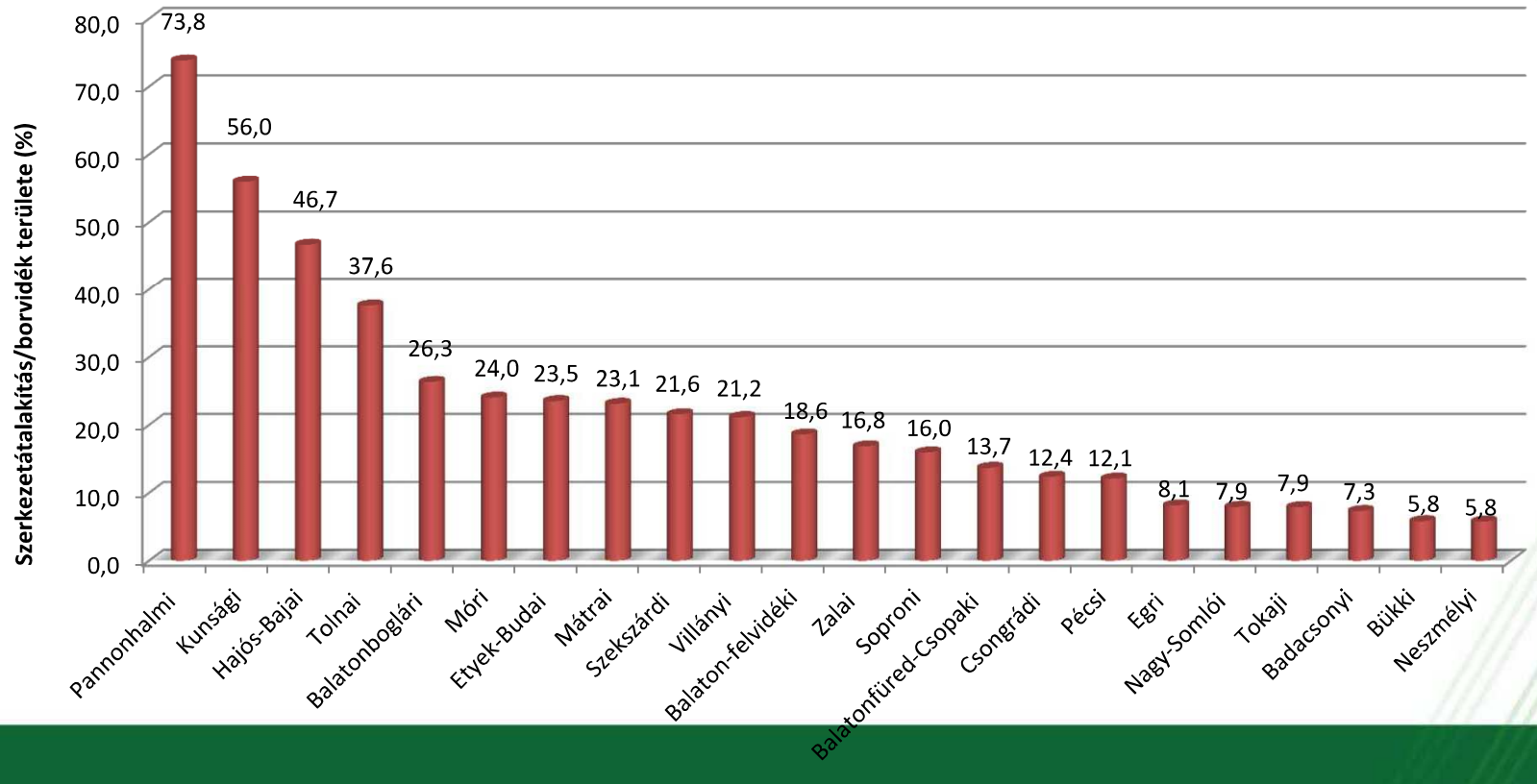

Forrás: Saját számítás MVH, FM, DG Agri 2015 adatok alapján

NEMZETI AGRÁRGAZDASÁGI KAMARA

BORTERMELÉS

VILÁG BORTERMELÉSE 2000-2017

250 millió hl 2017-ben: **- 8,6%**

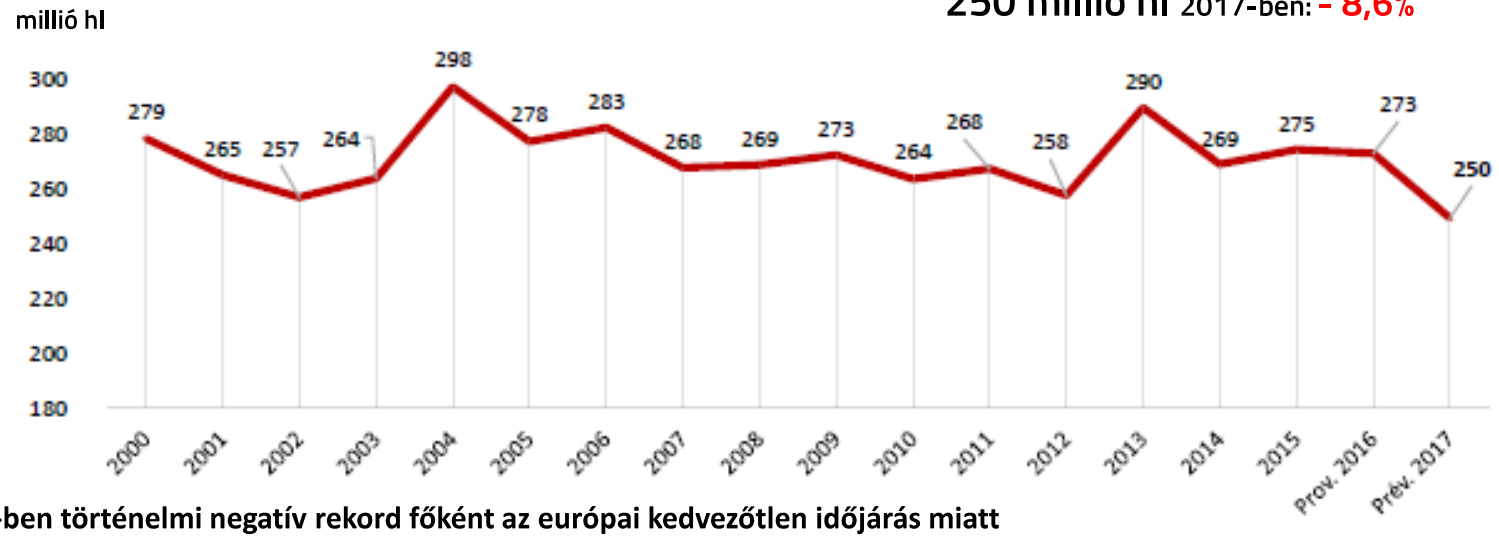

2017-ben történelmi negatív rekord főként az európai kedvezőtlen időjárás miatt

Európa – 143,2 millió hl (-15%)

- Alacsony termés: Franciaország, Spanyolország, Olaszország, Németország
- Átlagos: Portugália, Románia, Magyarország

Újvilág

- Előző évek átlagát meghaladó növekedés: USA, D-Afrika, Ausztrália, Brazília, Argentína
- Egymás után két évben alacsony termés: Chile és Kína

Forrás: OIV, 2018

VILÁG BORTERMELÉSE 2017-BEN

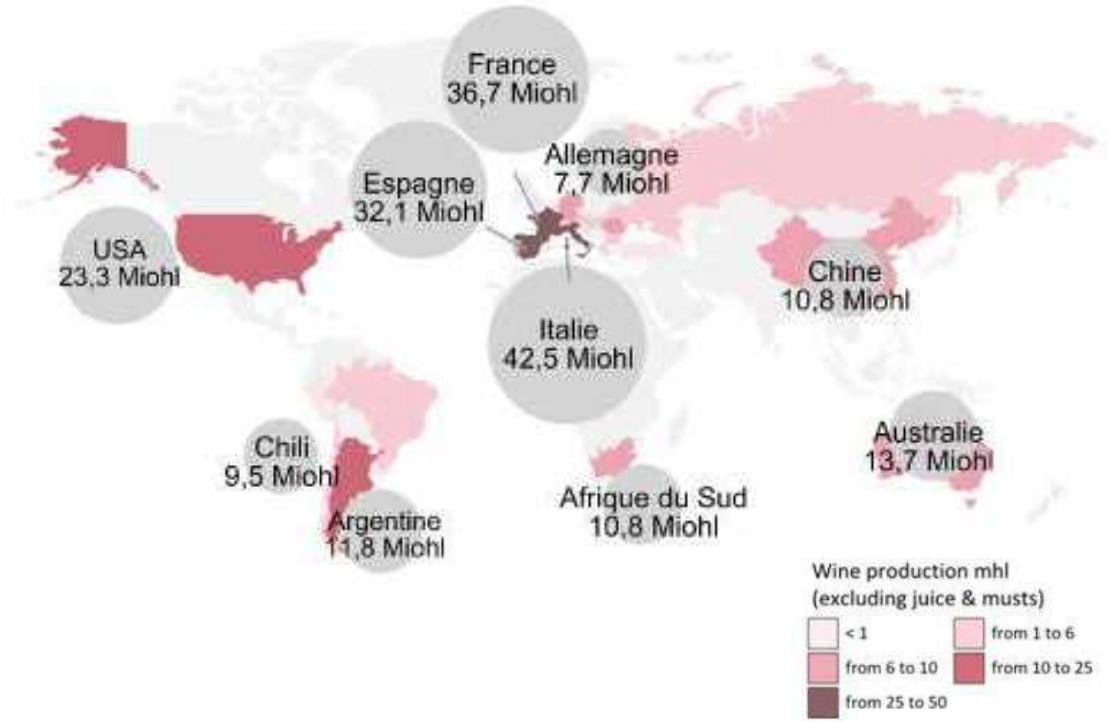

3 ország
adja a világ bortermelésének
50%-át (2016)

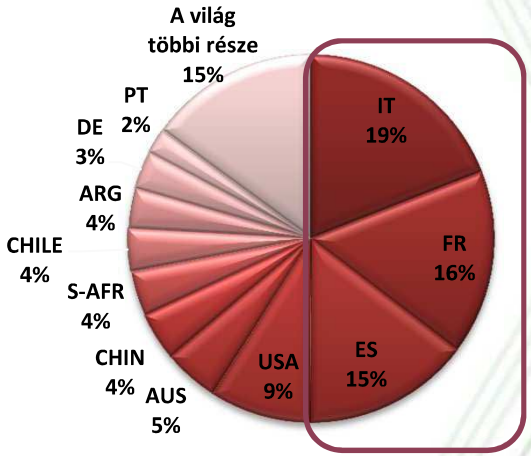

Forrás: OIV, 2017 és 2018

MAGYARORSZÁG BORTERMELÉSE

Átlag (2013-2017): 2,7 millió hl

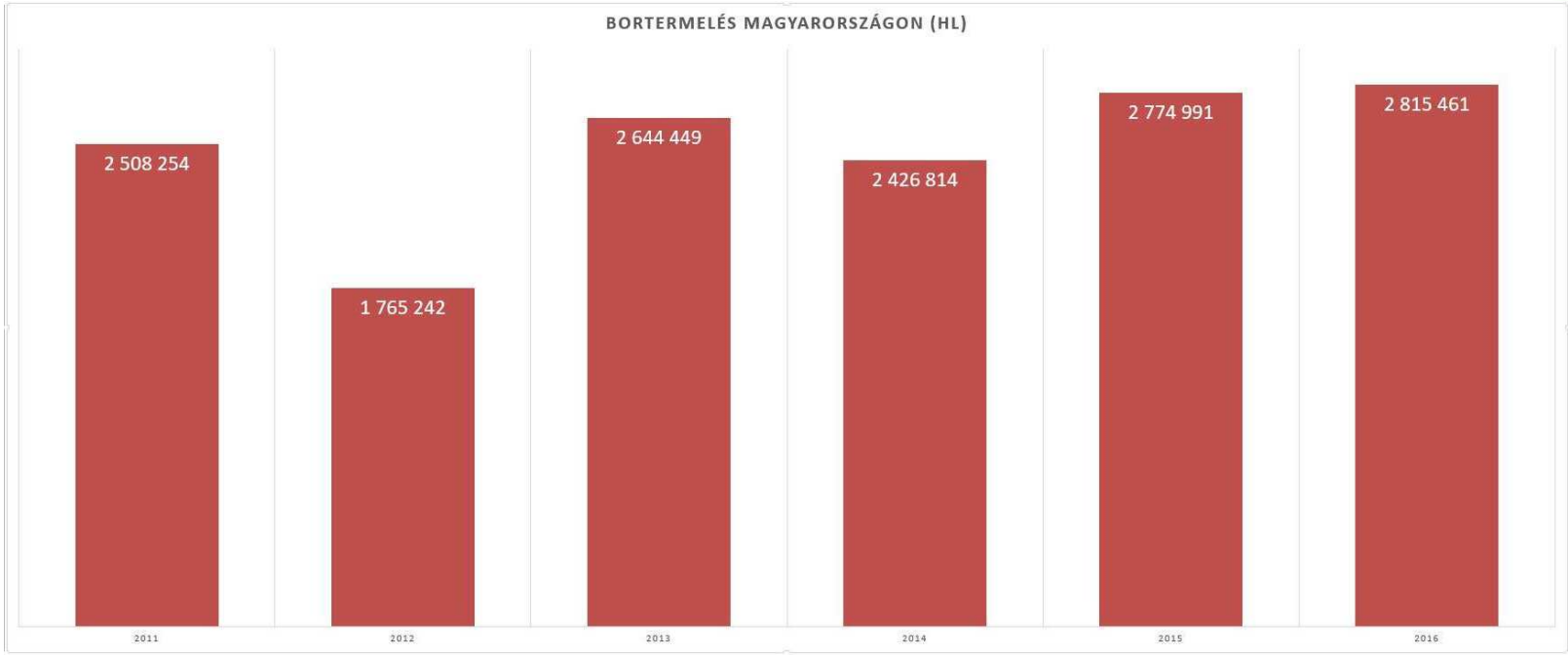

Forrás: HNT, 2017

MAGYARORSZÁGI KÁRBEJELENTÉSEK 2018. JÚNIUS 15-IG

	Összes bejelentés (ha)
Országosan összesen (2018.06.19.)	**80 377**
Borszőlő	***5 104***
Bács-Kiskun	4 340
Somogy	415
Tolna	349
Alma	***3 474***
Szabolcs-Szatmár-Bereg	3 184
Pest	147
Bács-Kiskun	143
Kajszi	***1 499***
Bács-Kiskun	555
Fejér	458
B.A.Z.	486
Meggy	***1 472***
Szabolcs-Szatmár-Bereg	712
Pest	392
Bács-Kiskun	368

Forrás: AM, 2018

NEMZETI AGRÁRGAZDASÁGI KAMARA

BORFOGYASZTÁS

VILÁG BORFOGYASZTÁSA 2000-2017

millió hl

243 millió hl 2017-ben

2008-as gazdasági válság óta **stabilizálódni** látszik a fogyasztás: 240 millió hl körül, 3 éve enyhe növekedés, de nem éri el a válság előtti mértéket a fogyasztás

Forrás: OIV, 2018

VILÁG BORFOGYASZTÁSA (2017)

5 ország
adja a világ
borfogyasztásának
50%-át

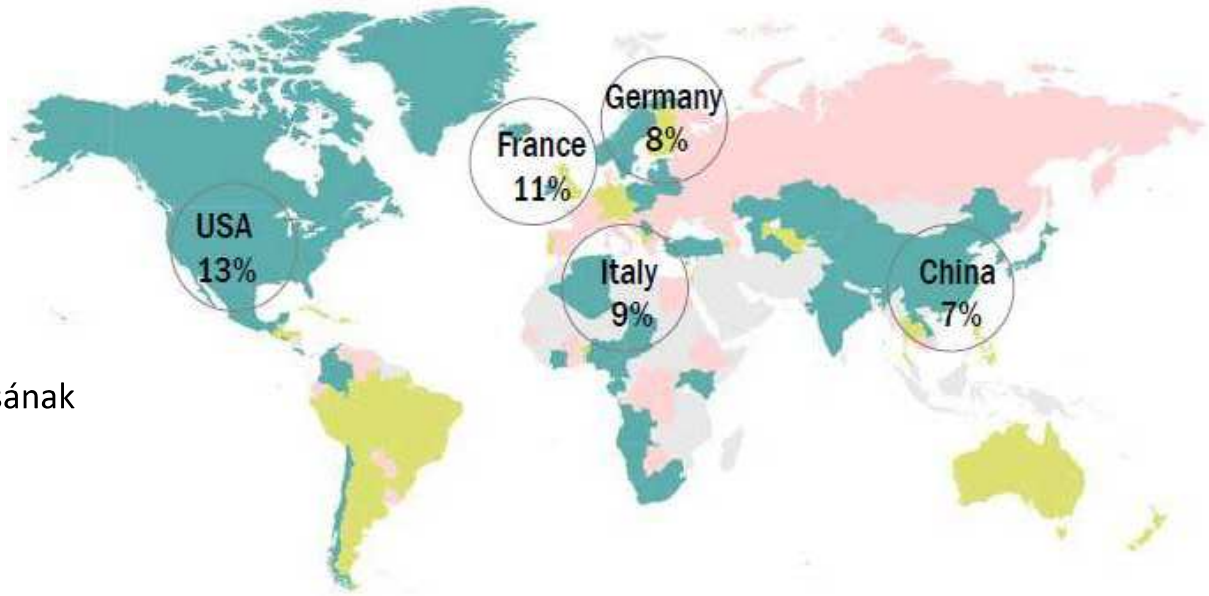

2010 óta tovább csökken a tradicionális borfogyasztó országok fogyasztása

Forrás: OIV, 2018

VILÁG BORFOGYASZTÁSA 2000-2017

Legjelentősebb borfogyasztók
Trendek 2000-2017

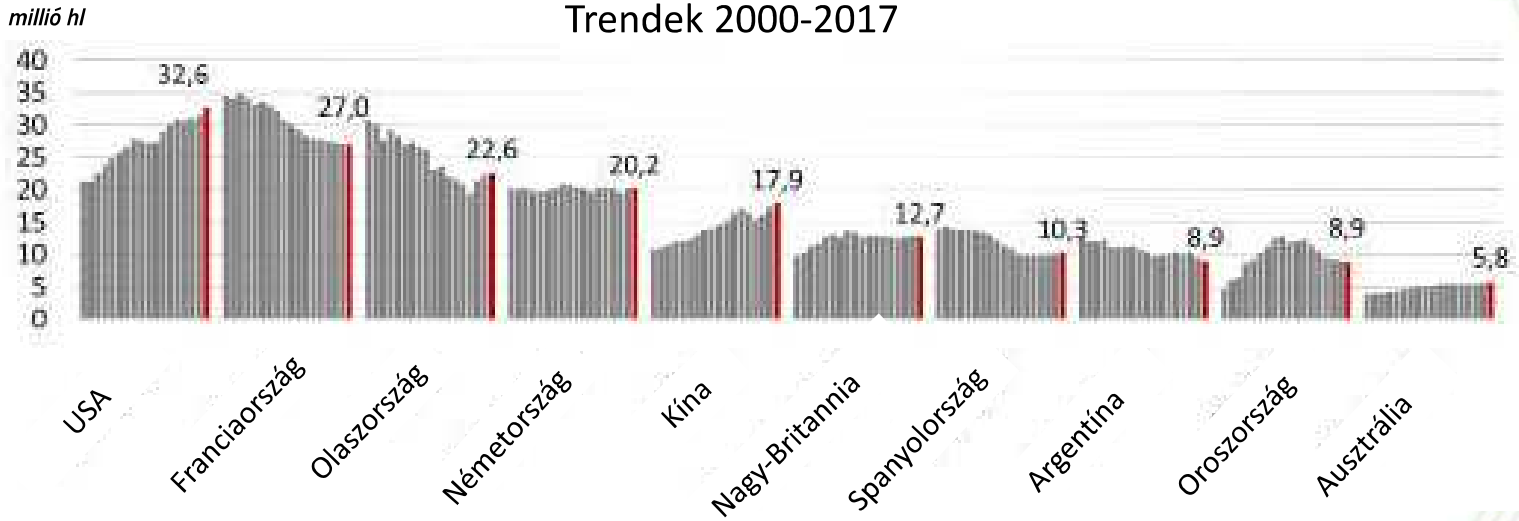

A legnagyobb borfogyasztó: USA
Növekedés: USA, Kína, Olaszország
Csökkenés: tradicionális bortermelő országok

Forrás: OIV, 2018

VILÁG BORFOGYASZTÁSA 2016

Összes borfogyasztás
millió hl

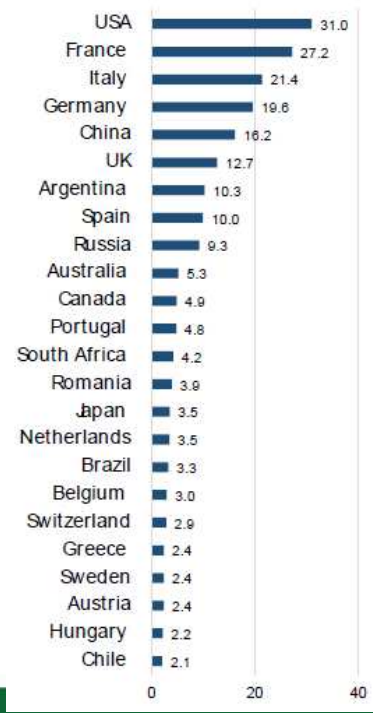

Egy főre jutó borfogyasztás
liter/fő/év

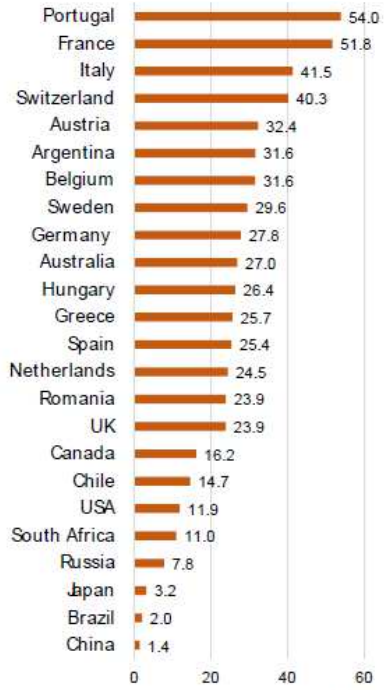

* UN database Population 15+ years

Forrás: OIV, 2017

NEMZETI AGRÁRGAZDASÁGI KAMARA

A VILÁG BORKERESKEDELME

KERESKEDELEM 2000-2017

Élénkülő nemzetközi kereskedelem:

- mennyisége: +80% növekedés (+3,4%/2016)
- értéke: 2,5x (+4,8%/2016)
- átlagár: +40%
- a világon minden elfogyasztott 5 palack borból 2 külpiacról származik (2000-ben: 1:4)

millió hl

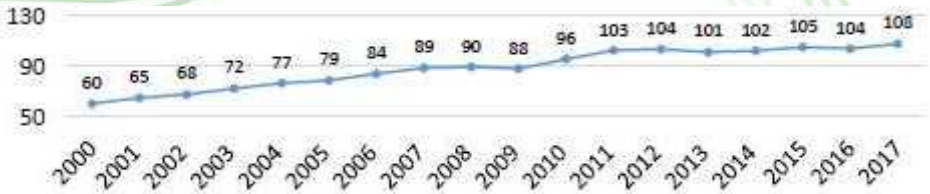

milliárd EUR

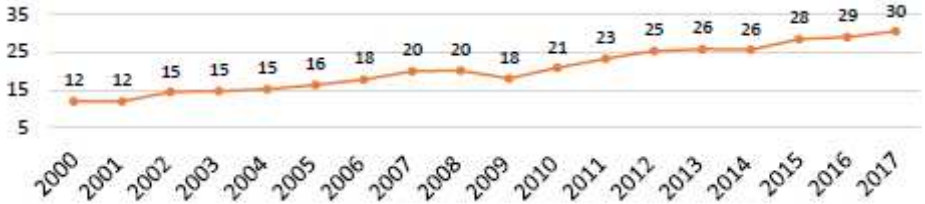

EUR/liter

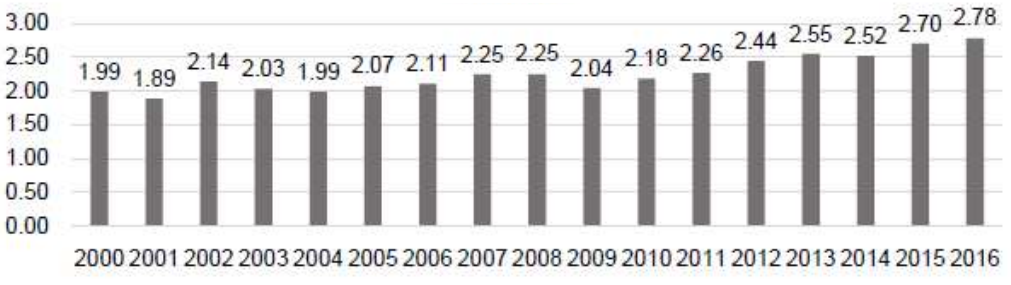

Forrás: OIV, 2017 és 2018

NEMZETI AGRÁRGAZDASÁGI KAMARA

BORKERESKEDELMI TRENDEK 2000-2017

millió hl

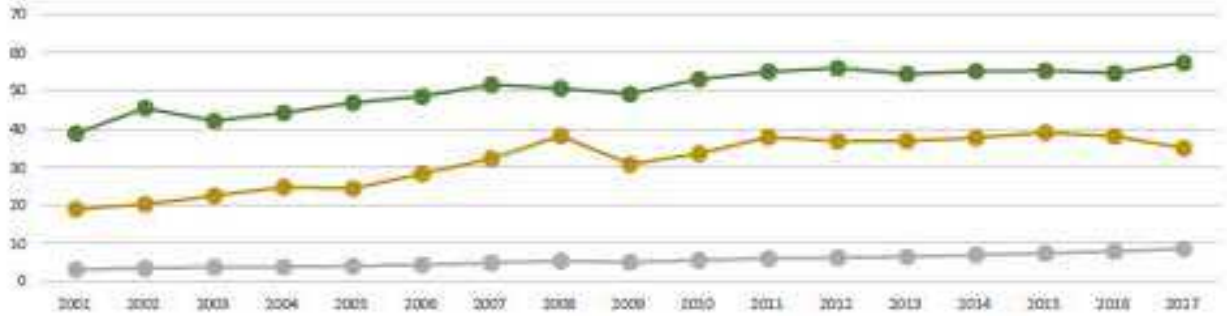

A különböző kiszerelések piaci részesedése **MENNYISÉG**ben (2017)

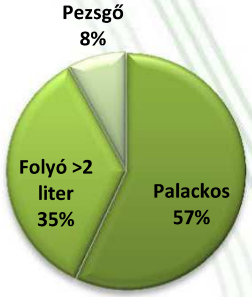

A különböző kiszerelések piaci részesedése **ÉRTÉK**ben (2017)

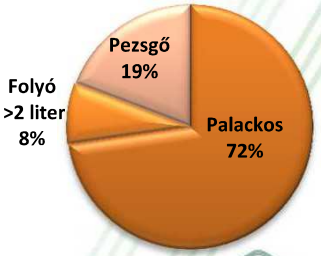

- **Palackos:** nőtt egy hosszabb stabil időszak után
- **Folyóbor:** egymást követő 2 évben csökken mind mennyiségben, mind értékben
- **Pezsgő:** folyamatosan nő mennyiségben és értékben
- **Új vámtarifaszám (2016): 2204 22** a 2 liter < kiszerelés < 10 liter

Forrás: OIV, 2018

VILÁG LEGNAGYOBB BOREXPORTÁLÓI (2017)

- **Mennyiség: ES, IT, FR** a legnagyobb exportőrök, piaci részesedésük **55%**
- **Érték: FR (30%), IT (19%)** uralják a piacot
- **Eltérő stratégia:**
  - **ES:** alacsonyabb átlagár, tömegborok
  - **FR:** magasabb hozzáadott értékű borok

millió hl (2017)

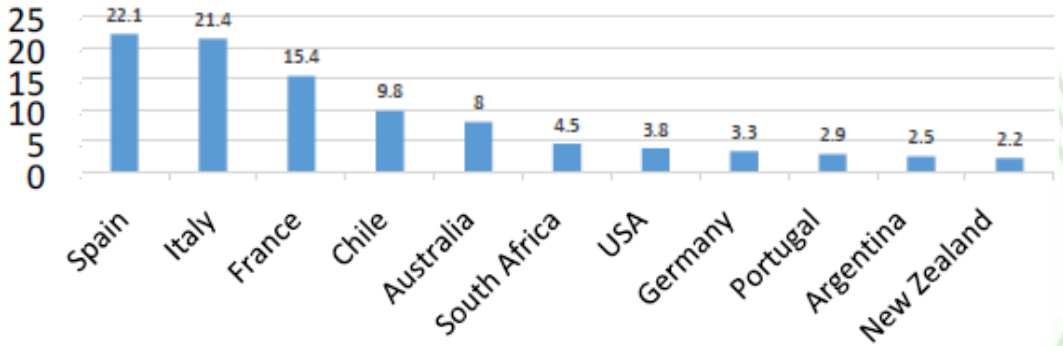

millió EUR (2017)

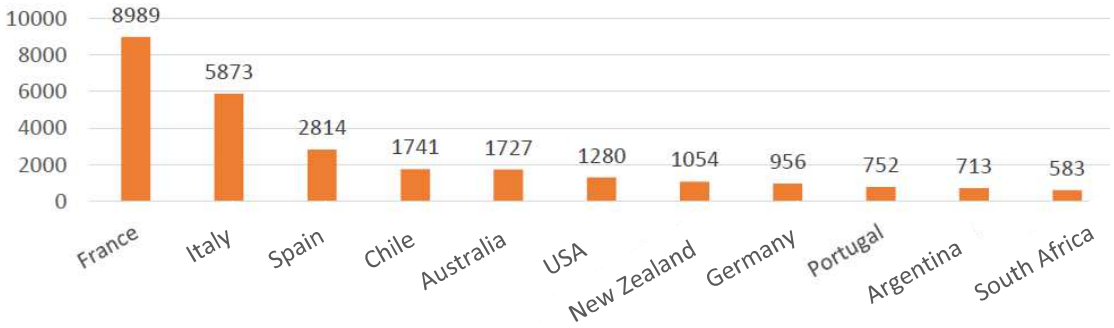

Forrás: OIV, 2018

VILÁG LEGNAGYOBB BORIMPORTŐREI (2017)

millió hl (2017)

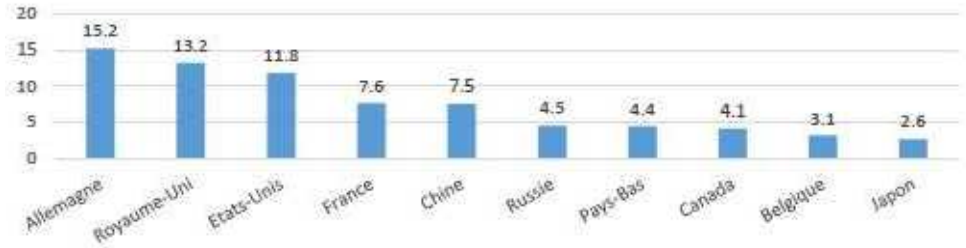

Németország+UK+USA a borimport 40%-át teszi ki
Kína: jelentős borimport növekedés

millió EUR (2017)

Az 5 legnagyobb importőr piaci részesedése 50%

Forrás: OIV, 2018

MAGYARORSZÁG BOREXPORTJA (2017)

- **Mennyisége**: 760 000 hl (+17%/2016)
- **Értéke:** 103,8 millió EUR (+15%/2016)
- **Átlagár:** 1,35 EUR/liter (+4,2%/2016)
- **Célországok:**
  - EU-28: 93% - 1,14 EUR/liter
  - CZ első helyen
  - Ázsia: mennyiség 2,4% - átlagár 3,6 EUR/liter

100% = 760 000 hl (KSH)

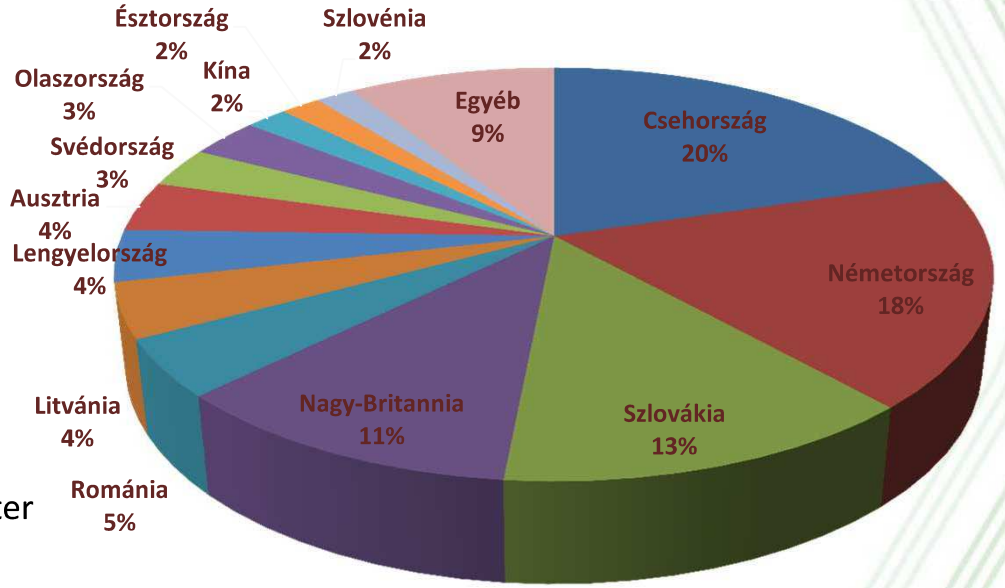

Forrás: KSH, 2018

MAGYARORSZÁG BORIMPORTJA (2004-2017)

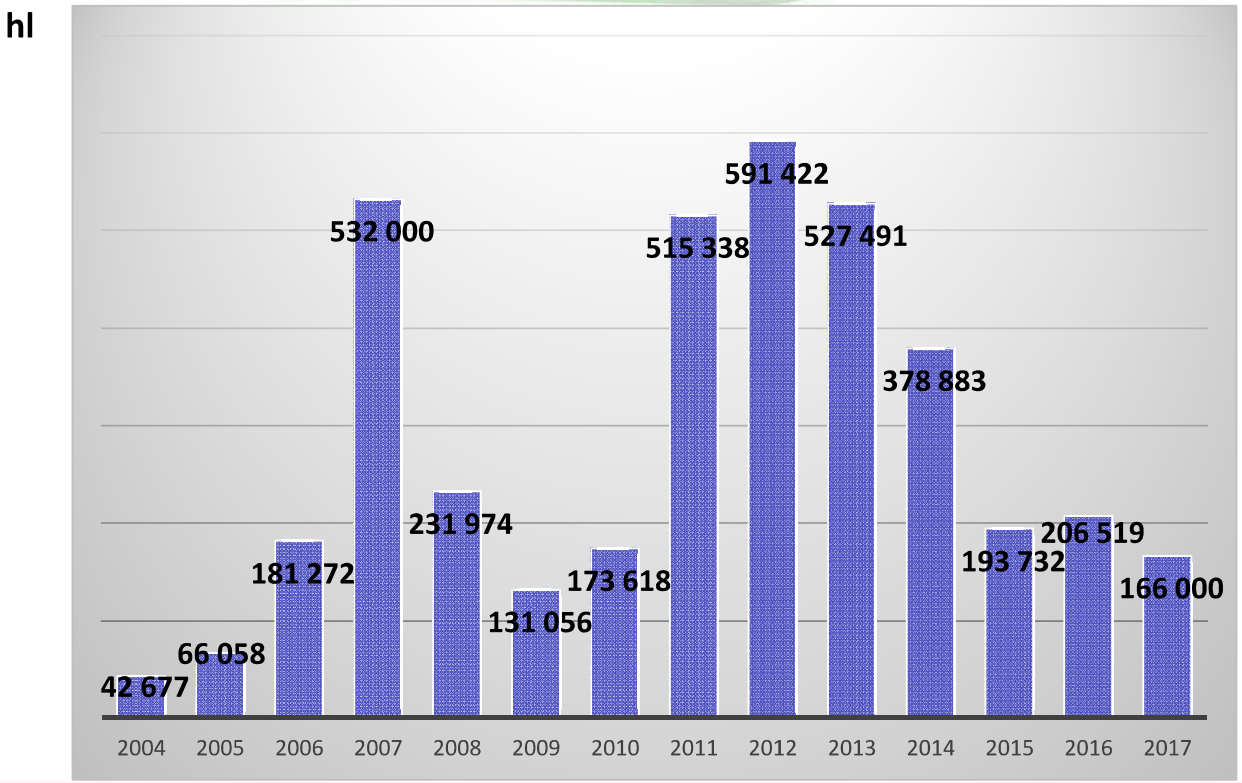

Forrás: KSH, 2004-2017

BORPIAC-SZERVEZÉSI INTÉZKEDÉSEK 2020 UTÁN

- KAP 2020 tervezet: közzététel 2018. június 1.
- Politikai konszenzus min. 1 év
- KAP költségvetés csökkentése -5% - kihat a borpiaci intézkedések költségvetésére
- Tagállamok borpiac szervezési programját továbbra is támogatják:
  - Magyarország: 28 millió EUR/év (jelenleg 29 millió EUR)

BORPIAC-SZERVEZÉSI INTÉZKEDÉSEK 2020 UTÁN

- Borpiac támogatásának célja
  - A versenyképesség támogatása:
    - fenntartható termelési rendszerek
    - az ágazat ökológiai lábnyomának csökkentése
  - A vállalkozások teljesítőképességének javítása:
    - a piaci igényekhez történő alkalmazkodás
    - a termelési költségek csökkentésével
    - energiatakarékosság
    - hatékonyabb energiafelhasználás
  - A borpiaci egyensúly fenntartása: krízis helyzetek megoldása
  - A piaci fluktuációk csökkentéséhez való hozzájárulás
  - Verseny- és piacképes termékek fejlesztése:
    - innovatív technológiák
    - a hozzáadott érték növelése a vertikum minden egyes szintjén
  - Melléktermék kezelése
  - A fogyasztói elvárásokhoz történő hozzájárulás: a felelősségteljes borfogyasztás
  - Harmadik országokban: EU borok versenyképességének növelése
- Intézkedések köre nem változik!

BORPIAC-SZERVEZÉSI INTÉZKEDÉSEK 2020 UTÁN - TERVEZET

- Új telepítési engedélyek: 1% termőfelület bővítés kiszámításának választhatóvá tétele
  - Előző borpiaci év végén (07.31.) lejelentett szőlővel betelepített felület nagysága
  - 2015. 07.31-i szőlőtermő-felület nagysága+a 2016. január 1-jén átváltható telepítési jogok nagysága
- Fajták besorolása:
  - Borkészítésre alkalmas fajták körének tervezett bővítése V. vinifera és V. labrusca?
  - Rezisztens fajták szélesebb termesztésbe vonása

BORPIAC SZERVEZÉSRE HATÓ INTÉZKEDÉSEK

- OEM/OFJ földrajzi nevek és hagyományos kifejezések védelme
  - Illetékes hatóság kijelölése a földrajzi árujelzőkkel és hagyományos kifejezésekkel kapcsolatos visszaélések felderítésére
  - Termékleírásnak való megfelelés szisztematikus ellenőrzése az előállítás során és a kiszerelés után

- Új EU rendelet kidolgozása a bor OEM/OFJ/hagyományos kifejezésekre:
  - Felhatalmazáson alapuló rendelet
  - Végrehajtási rendelet

OLTALOM ALATT ÁLLÓ EREDETMEGJELÖLÉS

OLTALOM ALATT ÁLLÓ FÖLDRAJZI JELZÉS

NAK

BORPIAC SZERVEZÉSRE HATÓ INTÉZKEDÉSEK - JELEN

- Jelölés, címkézés:
  - Horizontális élelmiszerjelölési intézkedések -1169/2011/EU rendelet:
    - DG Agri – DG SANCO
    - Kötelező jelölésekről szóló jelentés
    - tápérték jelölés – ágazat dolgozza ki magára nézve
  - Copa-Cogeca javaslat
    - Szükséges a fogyasztó informálása: világos, érthető, átlátható
    - Tápérték információt megkapja a fogyasztó az alkoholos italok esetében
    - Borok jelölése és címkézése jelenleg is szigorúan szabályozott (alkoholtartalom, cukortartalom, allergének)
    - Összehasonlítható paraméterek meghatározása

Red Wine

Nutrition Facts

Serving Size 1 serving 5 fl oz 147g

Amount Per Serving	
Calories 125	Calories from Fat 0
	% Daily Value*
Total Fat 0g	0%
Saturated Fat 0g	0%
Trans Fat 0g	
Cholesterol 0mg	0%
Sodium 6mg	0%
Total Carbohydrate 4g	1%
Dietary Fiber 0g	0%
Sugars 1g	
Protein 0g	
Vitamin A 0% • Vitamin C	0%
Calcium 1% • Iron	4%

*Percent Daily Values are based on a 2,000 calorie diet. Your daily values may be higher or lower depending on your calorie needs.

©www.NutritionData.com

BORPIAC SZERVEZÉSRE HATÓ INTÉZKEDÉSEK - JELEN

COPA-COGECA javaslat

– az energiatartalom feltüntetésére:

- referencia termékkategóriákra kalóriában
- 100 ml alkoholtartalmú termékre vonatkoztatva
- Tipikus termékkategóriára vonatkoztatva átlagos értékekkel számolva
- Szöveggel vagy szimbólummal – könnyen érthető

Kategória	Alkoholos italok	Borok vörös/fehér	Pezsgő	Ízesített borok	Likőrborok	Sörök	Likőrök
Terméktípus	30 ml 40% vol.	100 ml 13% vol.	100 ml 12% vol.	85 ml à 15% vol.	85 ml à 15% vol.	250 ml à 5% vol.	60 ml à 20% vol.
Átlagos energiatartalom	±68 kcal [1]	±75 kcal száraz boroknál ±91 kcal édes boroknál	±69 kcal extra száraznál ±84 kcal félszáraznál	±94 kcal [2]	±88 kcal [2]	±106 kcal [3]	±110 kcal likőröknél ±190 kcal krémlikőröknél

BORPIAC SZERVEZÉSRE HATÓ INTÉZKEDÉSEK - JELEN

- az összetevők feltüntetésére:
  - A bor összetevői az időben változnak: nincs két egyforma évjárat
  - Élő termékről van szó, ami változik a tárolás során: a palackozás időpontja ǂ a fogyasztás időpontja
  - Minden évben meghatározni óriási költséget jelent a kistermelők részére
- tápérték feltüntetésére:
  - összetevők nem találhatók a borban: zsír, fehérje, só stb. – az erre vonatkozó információk közlése félrevezető a fogyasztó számára
  - Minden alkotóelem a szőlőből származik és az erjedés során keletkezik
  - Az egyetlen, ami energiatartalmat ad: alkoholtartalom
  - Meghatározása óriási költség a termelők számára
- Innovatív technológiák bevezetése: információk a applikación, interneten keresztül legyenek elérhetőek

Köszönöm a figyelmet!